

Asia: MH 4346/2023

Lausuntopyyntö Metsähallituksen Merialueen luonnonvarasuunnitelman luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen kalankasvattajaliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Metsähallituksen merialueen luonnonvarasuunnitelmasta ja toteaa seuraavaa:

On tärkeää, että luonnonvarasuunnittelu on laajennettu kattamaan myös valtion merialueet. Merialueille suunnatut toiminnot ovat kasvaneet viime vuosina merkittävästi asettaen haasteita merialueiden perinteisille elinkeinoille kuten kalataloudelle sekä merenkululle. Valtion alueiden kokonaissuunnittelun ja erilaisten käyttöpainoiden yhteensovittaminen on tärkeää.

Pidämme hyvänä, että elinkeinokalatalous, ruokaturva ja omavaraisuus on huomioitu suunnitelmaluonnoksessa. Kalankasvatus on perinteinen, tärkeä osa merialueiden identiteettiä ja elinkeinoja. Kalanviljely tuo työtä ja toimeentuloa alueille, missä uusien työpaikkojen syntyminen muille aloille on haastavaa. Kalankasvatuksen volyymia on mahdollista kasvattaa. Toimialalle onkin osoitettava jatkossa riittävä määrä tuotantoalueita merellä ja lupabyrokratiaa on sujuvoitettava ympäristölupamenettelyä keventämällä. Muuttunut geopoliittinen tilanne luo jatkossa merkittäviä odotuksia omavaraisuudelle ja suomalaiselle ruualle.

Kalankasvattajaliitto toteaa luonnoksessa mainittavan, että EU:n yhteisellä kalastuspolitiikalla pyritään lisäämään kestävää kalastusta ja vesiviljelyä. Kalankasvattajaliiton mielestä tämän päämäärän tulee näkyä vahvasti merialueen luonnonvarasuunnitelmassa. Kalavaltiohankkeen esiintuominen luonnoksessa on hyödyllistä, koska se sisältää merkittäviä toimenpiteitä kalanviljelyn edistämiseksi. Suomalainen kalankasvatus on kehittynyt merkittävästi ympäristöystävällisempään suuntaan. Se tulee myös ilmi suunnitelmaluonnoksessa.

Toisaalta luonnoksen toisessa kohdassa mainitaan, että kalankasvatuksella on aina paikallisesti merialuetta rehevöittävä vaikutusta. Kalankasvattajaliiton mielestä luonnostekstiä olisi tältä osin jäsennettävä vastaamaan nykytilaa. Kalanviljelyssä ympäristövaikutus syntyy kalojenruokinnan ravinnepäästöistä, eli fosforista ja typestä. Kalanviljelyn osuus Suomen kokonaisravinnekuormituksesta on ainoastaan 1–2 prosenttia. Kattavassa velvoitetarkkailussa seurataan säännöllisesti laitoksen lähiympäristön tilaa ja arvioidaan toiminnan vaikutuksia ympäristöön. Tämä on kirjattava suunnitelmaluonnokseen selkeämmin kappaleeseen ”Meri on osa kansallista ruokaturvaa” sekä luonnoksen sivulle 55, kohtaan 56.

Yksittäisiä huomioita

Kappaleeseen 2.4.3 otsikolla kasvatettavaksi luvitetun kalan määrä kalalajeittain ja sen tuottajahinta esitämme tarkennuksia. Otsikko ”Kasvatettavaksi luvitetun kalan määrä” on epäselvä. Koska kalankasvatus tarvitsee aina ympäristöluvan, otsikkona voisi olla selkeästi kasvatetun kalan määrä ja arvo Metsähallituksen hallinnoimilla merialueilla.

Tekstissä todettu ”luvitetun kalan määrä on toistaiseksi lähes kokonaan kirjolohta” sijaan parempi ilmaisu olisi ”Suurin osa kasvatetusta kalasta merialueella on kirjolohta”.

Luonnoksessa todetaan ”Luvitettu määrä lienee lähes tulkoon sama kuin kasvatettukin määrä, sillä kalankasvattajilla on pyrkimys kasvattaa kalaa vuosittain mahdollisimman lähelle maksimimäärää.” Tämä ilmaisu on epäselvä ja osittain tarpeeton.

Taulukossa on otsikoitu ”luvitetun kalan tuottajahinta, 1000€”, kun kyseessä on itse asiassa alueella tuotetun ja peratun kalan arvo.

Metsähallituksen merialueen luonnonvarasuunnitelman luonnoksessa tuodaan esille kalankasvatuksen merkittäviä paikallisia taloudellisia vaikutuksia ja kotimaisen kalan edistämishjelman rooli toimialan edistäjänä. Kalankasvattajaliitto pitää tärkeänä tuodaan vahvasti esille kalankasvatuksen talous- ja työllisyysvaikutukset.

